

Az előfizetés ára:

1883 januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . . . 4 frt.
negyed évre . 2 frt.
Előfizetheti a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvkötőnél.

PÉCS

A hirdetések ára:

Négy hasábos petsor
1-szer 6 kr
2-szer 5 kr
3-szor 4 kr
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilvánterben egy sor 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvkötőnél Király-utca-

Budapest december 6. 1883.

n. — A hivatalos lap vasárnapi számában közölt három királyi kéziratban van fejezve azon politikai válság, mely Horvátországban a magyar feliratu államczimerek leszaggatásával kezdődött, Peja-sevich horvát bán lemondásával folytatódott, a kir. biztos kiküldetésével s az alkotmányos állapotok felfüggesztésével érte el a tőpontját.

Mindazon jövendölések, gyanúsítások, melyekkel az ellenzék aláánsni törekedett a Tisza-kormány állását amiatt, hogy Ramberg tábornok, tehát katona személyében találta meg a kir. biztosi állásra az alkalmas személyiséget, e tábornok kir. biztosi működésének eredményei által a legalaposabban megzafoltattak. Már maga a kir. ki-nevező kézirat, melynek alapjául a magyar miniszterelnök előterjesztése szolgált, mutatta hogy a Tisza-kormány a Szent-István koronája területének egy részében megzavart viszonyok helyreállítására nem osztja meg a magyar állam jogát Ausztriával, s annak még a monarchia révén sem enged részbe-folyást. Ramberg működése pedig behizonyította, hogy a kormány által adott utasítások amily czélszerűek voltak, ép oly becsületesen végre is hajtottak. A kitűzött czél eléretett, Horvátországban a nyugalom helyreállott, s az alkotmányos viszonyok helyreállíthatók lettek.

S a mód, amelylyel a kormány ez al-

kotmányos viszonyokat helyreállította, ismét az ellenzéki vádak alaptalanságát világította meg. A kir. kéziratok, melyek Ramberget a kir. biztosságtól felmentik, gróf Khuen-Hederváryt „Horvát-Szlavon-Dalmát-országok“ bánjává s az ezekkel kapcsolt volt — végvidék kir. biztosává kinevezik, kézzel foghatólag megállapítják a tényt, hogy a nagy horvát álmodók politikája amint vereséget vallott, ép ugy egy talpalatnyi engedményt sem nyert. Ramberg felmentésekor a magyar korona és kormány intencióinak korrekt teljesítéséért magas kitiüntést kapott, Khuen-Hederváry ezelőtt győri főispánnak pedig már a személyiségében van a biztosíték az iránt, hogy a horvát bán jövő működése is csak a magyar állameszme tartalék nélküli föltétlen elismerésen s a törvényen alapulhat. Vereséget szenvedtek tehát a chauvinisták Dráván innen és Dráván túl, s győzött a törvényes állapot, diadralra jutott a törvény tisztelete, a magyar államnak e hatalmas védelmi alapja.

Most még csak a horvát tartománygyűlés összehívása van hátra s csak ennek, illetőleg többségének magatartásától függ, hogy a válság által ütött sebek meggyógyíttassanak s a támadt hidegség melegebb viszonyoknak adjon tért. Zágrábban mint halljuk bizalomteli hangulat uralkodik. Ugy látszik a nemzeti párt nem barátságatlan hangulattal várja az új bánt, sőt fényes fogadásra készül. E horvát származásu, de kétségtelenül jó magyar mágnás banná ki-

nevezése tehát szerencsés fogás volt a miniszterelnök részéről. Persze az ifju bán iránt Zágrábban uralkodó kedvező hangulat leginkább azon várakozásra vihető vissza, hogy gróf Khuen-Hederváry egész esomó új engedményeket hoz magával. Nos, a miniszterelnök készségében — teljesíteni a horvátok jogosult óhajait — kételkedni nem is lehet, hanem az teljesen az óhajok minőségétől függ. Ha a horvátok pénzügyi előnyök nyeresét várják, akkor csalódni fognak, Magyarország nem adhat több pénzügyi kedvezményt, mert az a maga anyagi romlását készítené elő. Politikai és közigazgatási tekintetben talán lehetne a magyar-horvát viszonyokon javítani, de hát itt minden attól függ, hogy a horvátok lemondanak-e separatistikus irányzatukról, hogy nevezetesen lesz-e a tartománygyűlésen egy compact többség, mely komolyan s elhatározottan szembeszálljon a horvát nép felizgatására irányuló törekvésekkel.

A horvátok egyáltalán biztosak lehetnek abban, hogy amint a czimerkérdésben elérték kívánatukat a magyar országgyűlésen, mert kívánatuk mellett a kiegyezés óta fennálló gyakorlat szólt, ugy ezután is törvényen s jogon alapuló igényeik kész meghallgatásra találhatnak. A magyar nemzet törvénytisztelete örökös törvényben biztosított jogaik felett. De arra is el lehetnek készülvé, hogy törvényen túl menő aspirációik amint merev ellenállásra fognak találni, ép ugy azokkal csak a maguk törvé-

A „Pécs” tárczája.

Jósi legszebb napja.

— Rajz. Irta Orion. —

(Vége.)

A szabó műhely félhomályában, fodor és csipke hullámok között ült ez alatt Nina. A sebes öltések daczára kevés eredményre vezetvén a nap, a mester a szokottnál tovább munkában tartá. Szép homlokán boros felleg ült s mig ügyes kezében élretek kelt s alakot öltött a holt szövet, gondolatai sorával foglalkoztak; s mentől tovább üz e gondolatokat, annál mélyebben érezt, hogy ez egyenetlen harc, melyet az éllel így önmagára utalva, rokon, jó akaró barátok nélkül kell vinnia hovatovább felemészti erejét. Lassan elröpülnek majd felette az évek, oda lesz az ifjuságnak, a szépségnek zománca, elhervad, s megtörik annélkül, hogy vigasztalan jövőjét csak egyetlen reménysugár derítene. Mi máskép! ki tudja mi fényesen alakulna e jövendő, ha nyűgöző terhe, Jósi nem volna!? Bájaival, tehetségével nyitva állna előtte a diadal útja, s mint művésznő ünnepeletté tehetné nevét; de ily

nyomasztó körülmények között, az álmodott hírnévről le kell mondania örökre!

Mig munkája mellett komor gondolataival tételődött, az est egészen alá szállt; a hűvös szél az udvaron lévő akácz tát erősen hajtogatta, az utcái port felverte, s Ninának csak most jutott eszébe a szabadban hagyott gyermek! Mulasztása érzetében bosszusan tévé le a tüt, s magára vetve öltönyét, kedvetlenül indult haza.

Az utca sarkokon már csillogtak a lámpák, gazdag fogatok tündöklő öltözött nőkkel egymást érve roboztak a vidádók felé! Vidám ifjú párok kedélyes csevegés között nézegették a boltok csillogó kirakatait! Nina összehuzva öltönyét, lesütött szemmel, érdektelenül haladt a sokaság között. . . . Lelkében mély elégedetlenséget érzett, haragudott önmagára, az emberekre, a sorsra, mely ily egyenetlenül osztja adományait. Bárhová tekintett, mindenütt elégedett, vidám arcokat látott, kik a nap terhé most szórakoztató mulatozás között sietnek feledni. Keserűség fogta el keblét! Ily ifjan még! Miért csak ő ily mostoha gyermeke a sorsnak?!

A kis utczába, melybe most beforgult, a szél egyes hanghullámokat vetett az esti zenéből. Önkénytelenül megállt, s szemei

könyvekkel teltek meg. Valahányszor zenét hallott, sajtó fájdalom hasítá keresztül lelkét, s még csak a hallgatás élvezetének sem engedheté át magát, mert a kimerítő munka után, réá ismét csak súlyos munka teljesítése vár, a beteg ápolás nehéz kötelme! Keserűsége, békétlensége, egyre lázongóbbá vált bensejében, s zord haraggal fordult bánata okozója Jósi felé! — „És semmi mód a szabadulásra, lehetetlen a láncokat szétépnie, melyek annyira terhére vannak; a haldokló atyának tett fogadalom köve tartja“ — rebegé szokogva. A kis Jósi hű szeretete, ragaszkodása, semmivé törpült előtte a képzelt vesztéssel szemben, melyet a szegénység légkörében miatta szenvedett

Könyeit törölve ért a kapuhoz, megfordította rajta a kulcsot s benyitott az udvarra. Mig dult hangulatában az utcának tétovázott, eljárt az idő, s teljesen este lett.

A kerítés résén beszivárgó lámpa fénye kísértetiesen világolt vetett Jósi ágyára! Nina megdöbönt, s rohanva sietett hozzá. A takaró le volt csuszva róla, keze, lába hideg volt; homlokán gyöngyörült a verejték, arca azonban pirban égett — mélyen, erősen aludt! Mellette a számlayon — ott

nyes alapját fogják gyöngíteni. Mi ez eset beállításának lehetlenségét óhajtjuk mind a horvátok, mind a magunk érdekében.

A közjegyzői törvény

A pécsi ügyvédi kamara a közjegyzői törvény szándékolt módosítása miatt a következő feliratot szerkesztette s küldi meg a képviselőháznak.

Mélyen tisztelt képviselőház!

Az 1874. évi 34. t.-cz. 19. §-ban körülírt javaslattételi jogunknál fogva, melyet egyszerűsített köteletségnek is kell tekintenünk, — miután az 1874. tcz. módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat a nagymélt. m. kir. igazságügyminiszter úr által az ügyvédi kamarákkal véleményezés végett nem közöltetett, csak most — midőn a nevezett javaslat már a ház asztalára letéttet — nyílik alkalmunk véleményünk előterjesztésére, mit is — annak szives figyelembe vételét kérve — következőkben bátorodunk teljesíteni:

A bevezetésileg hivatkozott törvényjavaslat indokolásának általános része azt mondja, hogy a közjegyzői intézmény megszűléséhez s továbbá fennállhatóságához szükséges talajt szélesíteni kell, mert a közjegyzők teendői — ide értve a hivatali megbizatásokat is — oly csekélyek, hogy a megélhetést számukra nem biztosítják teljesen.

Ezen célból a javaslat 20. §-a a tkvi bekelezések alapjául szolgáló magánokiratok közjegyzői hitelesítésének előírása által a közjegyzői kényszer oly nemét akarja létesíteni, mely jogéletünk szervezetében a legnagyobb zavarokat idézné elő s e mellett magára a közjegyzői karra sem tekinthető oly előnyösnek, mely a kar tagjainak egyaránt teljesen biztosítaná a tisztességes megélhetést, mert ez intézkedés mellett is a felek egyes közjegyzőket tömegesebben fognak felkeresni s másokat mellőzni, ez tehát meggazdagítana ugyan egyes közjegyzőket, de a nagy többség alig érezné hatását.

Igaz ugyan, hogy a miniszteri indokolás szerint a 20. §. intézkedésének bevaltott célja nem a közjegyzők anyagi érdekeinek előmozdítása; — ámde a javaslatban felhozott indok oly tarthatlan s más oldalról ez intézkedésnek oly számos árnyoldala van, hogy valódi — bár be nem valott — indoknak mégis csak a közjegyzőség anyagi érdekeit kell tekintenünk.

Mert hisz, ha a 20. §-nak célja csak

ugyan egyedül a tkönyvi bejegyzések hitelességének emelése volna, ugyan mi indokolhatná azt, hogy ezen intézkedés épen a közjegyzői törvényben, illetőleg a közjegyzőség megszűléséről és fejlesztése céljából alkotandó novellában foglaljon helyet; — hisz a miniszteri indoklás értelmében ezen §-nak sehol másolt helye nem lehetne, mint a tkönyvi rendtartásban, mert csak tkönyvi rdtás keretébe illik azon szabályok és kellékek előírása, melyek valamely okmányt tkönyvi bekelezésre alkalmassá minősítenek.

S itt felhívjuk a mélyen tisztelt képviselőház becses figyelmét azon igazságtalanságra s méltánytalanságra, mely a tervezett hitelesítési kényszer folytán az ügyvédi karra is hárulna, mert nagyon természetes, hogy ez intézkedés által az ügyvédi karunk folyton és következetesen megnyirbált keresete a tkönyvi ügyek elvonása folytán ismét újabb s az eddigieknél is érzékenyebb csorbát szenvedne. — Már most a mélyen tisztelt képviselőház böles megítélése alá bocsátjuk, vajjon igazságos, méltányos, vagy csak politikailag czélszerű és helyes-e a 219 tagból álló közjegyzői kar anyagi felvirágoztatása kedvéért a 4500 tagnál többet számláló magyar ügyvédi kart — mely a hazának már oly sok és fontos szolgálatot tett — megfosztani már ugy is elég szűkmarkulag kiszabott keresetforrásai egyik jelentékeny ágától, — s ezáltal még immenesebbé tenni azon mély aggodalmat méltán keltő veszélyt, mely az államot a mivel proletariatus szaporodása által már is fenyegetni kezdi?

Amde az ügyvédi kar anyagi érdekeinek — bármennyire is jogosult tekintetei önmagokban még nem bátorítanak fel minket a tervezett újítás ellen sikra szállni, ha azt az államra, a nagyközönségre hasznosnak, jogéletünkre áldásosnak látjuk, mert a magyar ügyvédi kar még saját kárával is mindig meg tudott haladni a „suprema lex reipublicae” előtt, de a szóban forgó intézkedést minden irányban csak káros hatásúnak istertük fel, s azért kérjük annak mellőzését.

A javaslat 20. §-ban tervezett hitelesítési kényszer jogéletünkben mélyreható zavarok okozója lenne, mert nincs összhangzásban fennálló jogrendszerünkkel. — Általánosan elfogadott jogszabály ugyanis, hogy bármely okmány mindaddig, míg valóságos megtámadva nincs, valónak tartandó, sőt az 1868. 54. tcz. 167. és 168. §§-ai szerint kiállított okmányok hitelt érdemlők mindaddig, míg az ellenkező be nem bizonyított; — ily okiratokkal tehát a bennök biz-

tosított jogok bármely hatóság vagy bíróság előtt akadálytalanul érvényesíthetők, mért tagadnók meg tehát tőlök egyedül a tkönyvi biztosítás jogát? — Ha egy közönséges váltó alapján — mely az aláírás ép ugy lehet hamisítva, mint bármely más okiraton, az ellenfél meghallgatása nélkül marasztalás erejével bíró fizetési meghagyás bocsátható ki, mért ne legyen egy tanu által előttemezett okirat alapján bekelezés kieszközölhető; — ha az írásbeli magánvégrendelet, mely pedig a dolog természeténél fogva is a világ valamennyi jogállamban a magánokiratok közt legtöbb formásághoz van kötve, — érvényes sajátkezűleg írva s aláírva két tanu, egyébként pedig négy tanu aláírása mellett, mért legyen szükséges egy közönséges adásveteli szerződés, adóselvél vagy törlési nyugta bekelezhetőségéhez a közjegyzői hitelesítés?

(Folyt köv.)

Országgyűlés.

Az új adótörvényjavaslat tárgyalása.

Fekete Lajos: A földmivelés érdekeit mindnyájunknak védelmezni kell, de ez a javaslat nem támadja meg az érdekeket, mert az adóemelés holdankint öt krajczár lesz csak. Általában lehet sajnálni, hogy az ellenzék oly siralmas és kétségbejítő hangon beszél, mikor adóemelésről van szó. A jelen javaslat kedvezményt tartalmaz a földadóra nézve, ő tehát elfogadja a javaslatot.

Herman Ottó a parlamentárisznak irtoztató sülyedését látja abban, hogy a legfontosabb kérdések sorsa nem a házban, hanem a pártklubokban döntetik el. Meddőnek tartja a mostani vitát, mert már el van határozva, hogy a javaslat el fog fogadtatni. A kormány nem veszi figyelembe a nemzet teherviselési képességét s azért a nemzet sorsának intézésére nem lehet hivatva. Pénzügyi bajainkból a kibontakozás lehetetlen a közönséges alapon, megmutatta ezt Széll Kálmán meghiusult kisérlete. Lehetetlen azért, mert a nemzet nem tartja markában a legvitálisabb tényezőket.

Prileszky Tádé igazat ad Hermannak abban, hogy a helyzet komoly; de nem fogadja el egy másik állítását. Herman ugyanis azt mondotta, hogy a pénzügyminiszternek eddig beadott minden költségvetési előirányzata fiktio, (felkiáltások a szélső baloldalon: A zárszámadások igazol-

állott a csésze tej, rajta vékony bőrkéreg, a kenyér darabka a szárított levegőn megkeményvedve — egészen érintetlen!

Nina pillanatig szótlánul állott ücsöse felett, azután ovatosan karjára vette, s bevitte a szobába ágyára. A mécsét meggyújtva melléje ült s türelmesen várta ébredését.

Józsi álma azonban hosszan tartott, s mindegyre nyugtalanabb lett; arca lángolt, üttere sebesen lüktetett, halántéka égett, s ajkai rekedt, érthetetlen szavakat töredeztek.

„Istenem” szólott Nina ijedten, elfojtott lélekzettel hajolva föléje, „Józsi beteg, önkívületben van!” E tavasszal először volt a szabadban, a hűvös esti szél bizonyosan megártott neki.

Nina izgalma Józsi nyugtalanságával fokozatosan nőtt. Forró kezét megragadva, hideg borogatást rakott homlokára; hasztalan, a láb egyre erősbödött. Éjféli felé hirtelen felemelkedék ágyából, tágira nyitott szemeit néjére szegte, míg jobb kezéből egy elhervadt, alakatlan virágocskát hullott ki párnájára!

„Oh mily szép, mily dicső nap volt e mai!” sutogá lázban égve „Ily szép napom nekem még nem volt soha! Láttam kis pajtásimat, a kik sárkányt érzésük vidáman

futottak előttem; én is közéjük vegyültem, s tartottam a sárkány zsinégét! Majd a kerítés nyílásán hozzám lépett Ilonka az illatos orgona virággal. „A szegény Vég Józsinak!” azt mondta midőn kedves ajándékát ide adta. Azután pedig megjelent előttem ő, a pompás, ragyogó huszár! Oh Nina, nem vagyok többé beteg; felgyógyultam, s most én is ilyen huszár leszek minő ő! Nekem is ily dolmányom, kardom, paripám lesz, mint az övé volt! Szerzek vele hirt, dicsőséget, mert érted akarok küzdeni, édes, jó nénem! Hallod e mint toporzékol már a paripa! Mint reng a föld, s omlik alatta a kő?!”

A kis fiu fáradtan hanyatlott vissza párnájára; ajkai szótlánul csukódtak össze, s delejes remegés futott végig tagjain!

Nina remegve, tanácstalanul állt mellette, orvosért akart futni, de a beteg görcsösen kapaszkodott beléje, s e kínos helyzetben nem merté magára hagyni.

A gyötrő bizonytalanság nem tartott soká. Gyöngye a virág élte, s nem szükséges vihar, kioltja azt egy fuvallat is.

A korány derengésével Józsi kínos hörgése csillapult, a fájdalommal nyögdelő ajak elnémult, érző, szerető szive megszűnt dobogni; a kis béna fiu nem volt többé!

Nina dermedten, merev tekintettel tartá karjai között az élettelen kis alakot; a borzasztó valónak csak most jött tudatára. A lecsukott szemek, a hidegülő homlok csak ez egy rémes szót sugták fülébe: Józsi meghalt. Józsi nincs többé!

A tehetől, mely még csak néhány óra előtt is oly súlyosan nehezült rá, megszabadult örökre. A hir és dicsőség útja most már nyitva állt előtte! . . . És ő megfejtethen rejtélye az emberi szív! Nina a nagyra vagytás álmairól mit sem tudott többé!

. . . Kétségbeesett sikolylyal borult a kis tetemre, hogy könyeivel, csókjaival életre keltse azt. Mi volt előtte e percében a sovárgató fényes jövő, most érzé, s tudta csak meg, hogy a diadal útja, az egyetlen szív elvesztésével, mely érte dobogott, hideg, sivar leendne — — és sírva borult le munka asztalára, a nagy veszteség szeretteté azt meg vele újra. Háborgó szive, melyet ily keményen sújtott a végzet, meg volt törve s csupán vígasztalan gýaszt érzett; de az átszellemült mosoly, mely Józsi arcán állt azt sutogá felé, hogy az elköltözött lelke körülengeli őt, s a munka, és emlékezés meghozza számára gyógybalzsamát.

ják.) No, hát engedelmet kérek, hogy mit igazolnak a zárszámadások, azt én már csak tudom! (Élénk derültség a szélső baloldalon. Egy hang: De nem mondja meg!) Hiszen azért álltam fel, hogy elmondjam. Ne méltóztassanak ily közbeszólásokkal élni, engem nem fognak megzavarni, hiába való. (Halljuk! Halljuk!)

Azt mondják a képviselő urak, hogy a pénzügyminiszteri előterjesztés a zárszámadások által meg van hazudtolva. Engedelmet kérek, keressen kimondom, hogy ez nem igaz. Méltóztassanak meg nézni azon kimutatásokat, melyeket önök egyhangulag elfogadtak és látni fogják abból, hogy nem ugy van.

Szólo azt kérdi Hermantól, vajjon ugy akarja-e az 1884. évi szükségletet fedezni, hogy fizetésképtelenné deklarálja ez országot? Hiszen ha elhiszik ezt külföldön, senki sem fog nekünk kölcsönt adni.

Krisztinkovics Ede: Bár csak ne adna senki! (Egy hang balfelől. Bárcsak ne adnának!)

Prileszky Tádé: Azt mondja a t. képviselő ur, bár csak ne adnának. Akkor arra fognám kérni, méltóztassék a pénzügyminiszteri székelt elfoglalni és kormányozni. Ha bebizonyítja, hogy a hitel nélkül lehetséges, én leszek a legtánoríthatlanabb híve. (Mozgás balfelől.)

Részletesen foglalkozik azután azon kérdéssel: javultak-e az ország pénzügyi viszonyai és ezután így zárja be beszédét:

Méltóztassanak tehát megengedni, én elismerem, tudom, milyen helyzetben vagyunk, de ne méltóztassanak megfélemleni arról, hogy mai napság nekem aligha tudnának oly államot mondani, melynek pénzügyi viszonyai 1883-ban javultak.

Helfy Ignác (közbeszó): Olaszország! Somssich Pál mindenek előtt Prileszky beszédére tesz néhány megjegyzést és kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem szavazza meg, valamint ez időszert nem szavazná meg az egyenes adóknak bármilyen fölemelését. Szavazatát nem akarja hosszas beszéddel indokolni, hiába való fáradozás lenne ez részéről, a ki jól tudja, hogy pénz dolgában megszűnik minden kedélyesség és a ki jobban ismeri a pénzügyminiszter urat, semhogy csak pillanatnyilag is képes volna magát azon balga reménnyel keesegetni, hogy reá — már mint pénzügyminiszterre — a legmelegebb szónoklat is képes lehetne oly hatást gyakorolni, mely Horác-ként hármas érezelet övedzett mellét az adózók iránt érzékeny részvétre gerjeszthetné; (Derültség és tetszés a bal és szélsőbaloldalon.) — jól tudja, hogy neki pénz kell minden áron. (Derültség a bal és szélső baloldalon.) hogy a kormánynak rég adott ígértét beválthassa, — neki mindenáron pénz kell, hogy az állam rendes kiadásai és bevételei közti egyensúlyt, már mint ő hiszi, helyreállíthassa; — neki pénz, és pedig ismételve kell a pénz, mert a törvényhozás által e czélra már megszavazott adójövedelmeket ennek intenciója ellen másra elköltötte. (Nagy derültség és tetszés a bal és szélső baloldalon.) neki pénz kell, hogy diadalt ülhessen az ellenzék felett és megmutassa, hogy ellenzéknek és baljósálatnak daczára ő meg tudja szüntetni az évi hiányokat, és e győzelmének babérait felfűzheti haláltékaira.

Nem szavazok meg — ugymond szólo — ez idő szerint semminemű, kiváltképen bármimemű egyenes adófelemelést, nem:

1. Azért, mert Magyarország egyenes adóknak, még inkább földadóknak már ma is jelentékenyen többet fizet, mint a művelt nyugat hasonló égalj alatt fekvő bármelyik országának népe.

2. Mert ezen nagy adó már is az adóznak tehát a nemzetnek törzsvagyonát támadja meg és pusztítja lassankint.

3. Mert az adózó nép a közelmúltak rozsz éveiben a mostani adót se volt képes megfizetni, annál kevésbé fogná elviselni hasonló mostoha körülmények közt a még ma-

gasabbra csigázni szándékolt nagyobb terheket, — és végre mert

4. Nem szavazán meg ezen adófelemelést különösen a jelen kormánynak, mert nem vagyok, nem lehetek abban biztos, hogy a nemzet által nyujtandó ezen újabb áldozatokat nem fogja-e egy szép napon — meghajolva a napirenden levő nagyhatalmi velletások követelése előtt — ennek rendelkezésére bocsátani, eddig tanusított készsége szerint.

Bel- és külföld.

Az ország egyik határától a másikig a megyei restauratió zajától telve van és a restaurationalis lelkesedés és vajudás érdekes állapotának hevébe mégis a lehangolt-ság azon egy érzete fog zavarólag vegyülni, hogy a megyei traditionalis typosok egyike — még pedig a legsujtásosabbika — a csend biztos — nem lesz többé a választás tárgya, mert mint a „merev autonomisták“ mondják, az osztrák zsan-dár kizorította a hazafias pandurintézményt; 1884-től kezdve a pandur már csak azon rabló történetek elmesélésében fog szerepelni, melyeket a pandurok olyan érdekessé tudtak tenni és melyeket a hazafiség conserváló dajkavilág szendergő csecesemőiknek, még talán századok múlva is elretentő példa gyanánt el fog mondani.

Míg Európa valamennyi államában a béke eszméje tesz hódításokat, addig Franciaország kardját csörteti, ágyukat, hajókat szerel fel és ezer szárra küldi fiait a kelet távol vidékére, a mérhetlen tenger vészterhes utjaira, hogy Gallia szárnyaszegett sasának diességét szerezzék Azsia azon területén, hol az égbe nyuló hegy óriások szívéből eredő folyóvizek mesés aranyat visznek az indiai ocean végtelen nagy ölébe. Franciaország és China között tényleg bár hadüzenet még nem történt, elkeseredett harc folyik és e czélból a francia kormány több milliónyi összeget kér az országgyűléstől, hogy a kikötőben készen álló 10—12 ezernyi segélyhadat Tonkingba indíthassa. Ez ha mindennek daczára China és Franciaország között a nyílt háboru nem üt ki, ez egyedül a felső egyiptomi eseménynek lesz következménye; mert Madhy Fátának Hicks pasa feletti győzelme most már Angliának Egyptom feletti tekintélyét érinti, — ennek folytán sokkal több dolgot ad neki Egyptomban, hogy sem — a mint eddig tette — Chinát a francia követelések rideg visszautasítására biztassa. — Így lehet Hicks pasa veresége két nagy állam közötti béke fentartásának szerencsés tényezője. Ezen vereség egyuttal azt hozta magával, hogy az Egyptomban levő angol had, melyet a hazatéréstől már csak napok választottak el, most már ismét huzamosabb időre ott kénytelen mararni, — mert azt onnét — a nélkül, hogy alsó Egyptomba is a prófétának nyitott utja legyen, kivonni most még nem lehet.

A német trónörökös még most is Spanyolországban van és miután a tengeren való ez idők szerinti utazás sok kellemetlenséggel volt reá nézve összekötve, alkudozások folynak, hogy visszafelé déli Franciaországon keresztül történjék az utazás. Ez alatt az öreg császár a porosz országgyűléshez szólo üzenetében még azon állam békét óhajtó törekvéseiről is tesz fejedelmi tanuságot, melyről mindig az ellenzék szoktuk hallani, értjük Oroszországot. A császár az orosz czárnak hozzá intézett leveléről tesz említést — melyben a czár készségesen kijelenti és erősíti, hogy a német-osztrák-magyar államok szövetsége ellen legkisebb animositással sem viseltetik.

Gyleti élet.

Baranyamegye drávamelléki helységei közt, ugy népességi, mint ipar és kereskedelmi tekintetben, minden esetre egyike a legnevezetesebbnek Sellye m. város. De bármennyire megérdemelé is e kis városka a részletes ismertetést, ezuttal csakis a kebelében 1869 óta fennálló s virágzó kaszinó-egyesület valóban kultur-missiót teljesítő működését méltathatom néhány szóval.

E derék testület legfőbb érdemei közé tartozik, hogy a kezdet nehézségeit — mik közt a közöny és részvétlenség nem utolsó szerepet játszott — diadalmasan tudta leküzdeni. Igaz, hogy ezen küzdelem majdnem 7—8 évig tartott, de az utolsó 6 év alatt egyfelől az elnöknek egészen a pedantériáig menő lelkiismeretessége, másrészt az uradalom bőkezűségéből épült díszes helyiségnek a kaszinó rendelkezése alá bocsátása következtében, az egyesületi és társasélet is élénkebb szint öltött magára. És azóta tagjainak száma megkétszereződött, könyvtára tetemesen gyarapodott, a megrendelt hírlapok száma felszaporodott.

Bel- és kültagjainak száma közel 60. Könyvtárában van 736 kötet magyar és 342 kötet német mű.

A rendes közgyűlések minden évnegyed utolsó hónapjának első vasárnapján tartatnak. December 2-án folyt le a legközelebbi közgyűlés. Ekkor történt meg a tisztújítás, mely az alapszabályok értelmében három évenként szokott előfordulni. A régebbi tisztviselők — kevés kivétellel — mind újra megválasztattak, megjegyezvén mégis, hogy az osztatlan bizalom kitörő nyilatkozataival a hat év óta ritka buzgalommal működő s most ismét egyhangulag megválasztott elnök: Tiborcz Antal ur személye halmozottat el.

Néhány új tag fölvétele, a pénztár kielégítő állásának feltüntetése és a többi folyó ügyek letárgyalása után, a jövő év elején megrendelendő lapok kijelölésére, illetőleg ajánlására lett a közgyűlés elnöki felhíva. Eredmény a következő: a f. évben járattott összes lapok, az egyhangulag mellőzni harározott „Pécsi Figyelő“ kivételével, megtartatnak, mely utóbbi lapnak a „Pécs“ által leendő helyettesítése szintén egyhangulag mondott ki.

Meg lesznek tehát rendelve újévtől fogva: a „Nemzet“, „Pesti Napló“, „Egyetértés“, „Pester Loyd“, napi lapok, továbbá a „Vasárnapi“ és „Politikai Újdonságok“, „Borszem Jankó“, „Ustökös“, az akademia kiadásában megjelenő „Budapesti Szemle“ havi folyóirat, a „Magyar Gazda“ és végre a „Pécs“.

Nem lesz tán érdektelen, hogy az idők jeleként fömleltem, hogy a „P. F.“ mellőzését indítványozó kaszinó-tag ismert függetlenség-párti férfi, a ki mindazáltal azon jellemző indoklással is élt, hogy épen a párt reputatioja érdekében is óhajta a mellőzés kimondását, nem nézhetvén a legnagyobb sajnálkozás nélkül, a megyei függ-pártnak ily organum által történt hetenkinti kompromittálását.

A hírlapokon kívül évenként 110—120 frt összegért könyvek vásároltatnak, de ezeknek — fájdalom — 1/6 része még ma is német. Nem régen a hozottott könyveknek még negyedrésze volt német, de e quantum leszállított 1/6 részre, azzal a kijelentéssel, hogy a vásárolt német művek mennyisége évről évrő-évre aszaptatván, végre egyetlenegy se vétessek.

Hogy a német művek, a könyvtára utalványozott összeg említett aránya daczára is, az összes könyveknek — kevés híján — felét tesszik ki, könnyen megmagyarázható azon körülményből, hogy a magyar munkák kiadói, olcsóság tekintetében, épen nem képesek versenyezni a német irodalmi produktumokat elárúsító lipcei és bécsi könyvpiacokkal. Bártran meg merem azonban jósolni, hogy már a jövő év utolsó gyűlésén

aligha fog egyetlen krajczár is a német kultúra támogatására megzavartatni. Ez a kaszinó egytől-egyik hazafiás érzelmi tagjairól nemcsak föltehető, hanem a feletti mélységes csudálkozásomnak kell kifejezést adnom, hogy itt az „ormányi” magyarság gócpontján, ebben a szív és lélek szerint magyar kis városban — igazi magyar könyvelmiséggel — oly sokáig elnézhették a német kultúra betolakodását. No de, hála Istennek, haldoklik már s én csak azt kívánom, hogy csendes és tisztességes halállal, de a feltámadás reménye nélkül muljék ki mentül előbb.

☉

Színház és művészet.

Színházunk heti műsora többnyire régi-giekből állt. Kedden másodsor került előadásra „Üdvöske” nagyobb közönség előtt, mint első alkalommal. Szép, élénk előadás volt s különös tetszéssel fogadtatt Juhász (Pippó) és Pajor Emilia (Bettina) asszony szerelmi dala a III. felvonásban; utóbbi még fbylaesokkal is ki lett kitüntetve. — A II. felvonásban Litzemayer nővérek tánczát a közönség igen jól fogadta, noha kis malheurrel végződött, a mennyiben a zenekar az ismétléssel összezavarodott; a zenészeknek bizonyára inkább a tánczon, mint a hangjegyeken volt figyelmük.

Szerdán Dumas Sándor drámája „Korona és vérpád” került előadásra, H. Danec Nina jutalmára s a mint előre jeleztük, a művész tiszteletére oly nagy közönség jelent meg, hogy ismét az orchestert kellett kiüríteni. Az ünnepeket a közönség lelkes ovაციóval fogadta, gyönyörű koszorúk s csokrokkal tüntette ki, sőt a hölgyek részéről még értékes ajándékkal is lepetett meg. A mikor e megérdemelt kitüntetés fölötti őszinte örömünknek adunk kifejezést, nem hallgathatjuk el másrészt még azt, hogy az olyan aranyfüst esők mindig komikus benyomást tesznek a nézőre, tehát sohasem érik el azt a czélt, mit vele egyik-másik túlbuzgó tisztelő elérni hisz. — Az elavult dráma jobb fogadtatásban részesült, mint hinni mertük volna s ez egyedül Danec Nina (Howard Katalin) szép, gondos játékának köszönhető. A többi szereplő mind a sugóra szorult s azért kevés kivétellel élvezhetlen volt, minek főképp jutalomjáték alkalmával nem volna szabad előfordulni. Különben is kiállhatatlan sugási modora van ennek a tisztelt sugónak, azzal a hasból jövő eunuchhangjával még akkor is, ha elég halkán súg, hát még ha majdnem hangosabban beszél, mint maga a szereplő.

Csütörtökön másodsor „Hadjárat a békében”, Moser és Schönthan mulattató vigjátéka került színre, mi a közép számú közönséget egész este derült hangulatban tartotta. — Pénteken másodsor „Fedora.”

S most még az igazgatóhoz volna néhány szónok — saját érdekében. Ugyanis több oldalról arra szözlittattunk föl, hogy mindig már szombati számunkban közöljék a következő heti műsort a vidékiek tájékozására, hogy egyik-másik darabra, mit látni óhajtanak, berándulhassanak. A magunk részéről tettünk ugyan már lépést a társulat egyik tagjánál s kértük a heti repertoire beküldését a fentebbi kívül az igazgatóra nézve tán még előnyösebb okból; de kívánságunk nem lett figyelemre méltatva. Ha az igazgató tehát hiszi, hogy e kívánságunk teljesítésével a közönségnek tartozik, máskülönben pedig saját érdekét mozditja elő, akkor kérjük e felszólalásunkat figyelembe venni.

A jutalomjátékok sorozatában következő Somogyi K. társulatunk szerelmes jellemű színműve. Jutalmára hétfőn színrekerül Szigligeti jeles történeti drámája „A trónkereső”, mi 400 arany pályadíjt nyert. So-

mogyi szintársulatunknak oly kiváló elsőrendű tagja, mivel minden nagyobb szerepben, majd minden nap találkozunk a színpadon s így ha valaki, úgy bizonyára ő az, ki a közönség pártolását ez alkalommal is megérdemli. Tudjuk ugyan, hogy szerelmes színészek jutalomjátékán az érdeklődés a rendesen nagyobb szokott lenni, még is kedves kötelességet teljesítünk, a mikor e törekvő színészt ezzel is a közönség meleg pártfogásába ajánljuk.

H i r e k .

Halálozás. S z l á b y Ferenc pécsi székesgyházi nagyrépostól sulyos csapás érte. Szeretett nővére S z l á b y Teréz december hó 5-én éltének 78. évében kimult. Temetése nagy részvét mellett tegnap d. u. 3 órakor volt. Nyugodjék békével!

Az új horvát bán Héderváry K h u e n Károly gróf ifjúkorában fivérével Henrikkel együtt 1868 és 69-ben Pécselt végezte középiskolai tanulmányait s az időtől fogva számosoknak van még kedves emlékében.

Nemes ajánlat. Jean Nicolas G u n g l, Roubaix francia város Mairiejének főtitkára, academiái tiszt, igen nemes hangon tartott levelet irt A i d i n g e r János kir. tan., polgármesterhez, melyben, megemlékezvén szerettét atyja G u n g l János haláláról, annak hátrahagyott özvegy részére 300 Fre. évdíjat adományoz. Ez évdíjat rendszeresen fogja küldeni s vizontszolgálatul csak annyit kér: küldenek meg neki atyja legutolsó arczképét, hegedűjét és papírjait kitüntetésével együtt. Levelében megemlíti, hogy mostoha anyja létét ez összeg, kapcsolatban a székesgyháztól nyert 300 frt nyugdíjjal, szegényesen bár de fedezi, atyja második házasságából származott két leánygyermek egyikét hajlandó örökbe fogadni s saját gyermekeivel együtt neveltetni. Polgármesterünk készséggel intézkedett, hogy a nemes ajánlattevő óhajai teljesüljenek.

Jóteknő adományok. A pécsi nőegyletnél a karácsonyfa javára folytatólag beérkezett: Ferenczy Ilka, Göbel Mari, Jobst Jozsefa, Kis Eleonora, Zeis Mari urnők egyenkint 1 frt. Anyal Tekla, Baldauf Paula, Bartoságh Ilka, Böhm Carolin, Dischka Matild, Haidekker Anna, Johan Julia, Kovácsics Józsefné, Krasznay Mari, Schulhof Roza, Vizekety Albertin urnők és Feszli Rajmár ur, egyenkint 2 frt, Szontagh Hermin urnő 2 frt 40 kr. Erreth Anna és mélt. Lorenz Katalin urnők egyenkint 3 frt Magyarli Roza és Szauter Gusztáv urnők 5 frt, Mikes Aranka urnőtől 5 zsák burgonya. Összezen 5 zsák burgonya és 47 frt 40 kr.

A pécsi közs. néptanítók testülete f. é. decz. hó 1-én a pécsbelv. népiskola dísztermében gyűlést tartott, melyen az összes pécsi közs. nép- és polgári leány-iskolai taneseményzet megjelent. Warga Ferenc elnök rövid megnyitó beszédében okadatolja, miszerint a pécs-belv. iskola építése folytán alkalmas gyűléshelyiség hiányában a mult tanévben gyűlés nem volt tartható. Ezzel kapcsolatban halásan emlékezett meg a város nagylelkű intéző köreinek áldozatkészségéről; de különösen a pécsvárosi iskolaügyek fentkölt szellemű intézőjéről, ngs. Aidinger János kir. tan. polgármester s iskolaszéki elnökről, ki lankadatlan ügybuzgalma, — erélyes s egyaránt tapintatos eljárásával elhárította azon számtalan nehézségeket és akadályokat, melyek e palotaszzerű építkezés tervbevételének kezdetétől annak egész építési tartama alatt jóindulatú törekvésének útjába gördültek; kinek köszönhető, hogy a városi népnevelésügy e díszes csarnokát sikerült létrehozni, mely méltán képezi középületeinknek egyik büszkeségét nemesak, de mely iskola bármely fővárosnak is díszére válnék. Felolvastattak az 1885-ik évben Budapesten tartandó orsz. kiállításra vonatkozó hatósági átiratok, me-

lyekben a testület felhivatik, hogy a részvételre nézve javaslatot s költségvetést záros határidő alatt terjesszen be. A gyűlés a kérdést egyelőre függőben tartotta. Gyakorlati előadást Repich Vince tartott az ásványtanból, tárgya a kova volt. Az ütevényező szépirásról, annak tanítási módszeréről értekezett Marschal Ferenc. Elnök somoru szívvel jelenti a testület egyik tagjának, Gungl János zenetanítónak halálát. A gyűlés részvétellel vette tudomásul e gyász esetet s emlékkét jegyzőkönyvben megörökíteni elhatározta. A könyvtárnok jelentésével kapcsolatban a testület, hálás elismeréssel adózik a közs. iskolaszékeknek azon áldozatkészségeért, hogy tanítóinak szellemi előhaladásának előmozdítására ez évben ismét 50 frot szavazott meg könyvek beszerzésére. Végül a tisztviselők vástattak meg; nevezetesen: Warga Ferenc elnök, Borsy Gy. és Dobra Imre jegyzők, Repich Vince könyvtárnok, Schneider István, Horváth Antal, Mihálovics Antal könyvtár bizottsági tagok.

Budapest-pécsi vasut. f. évi október havában szállított 11043 személyt és 21927 tonna árut ezekért bevett összesen 116,646 frt öszbevétel január 1-től 1,048,142 frt., — M o h á c s - p é c s i v a s u t ugyanezen időben szállított 16001 személyt és 49998 tonna árut, ezekért bevett összesen 1,021,84 frot, öszbevétel f. évi január 1-től 1,003,026 ft., — P é c s - b a r e s i v a s u t ugyanezen időben szállított 17995 személyt és 18521 tonna árut ezekért bevett 51204 frot, öszbevétel f. évi január 1-től 479051 frt.

Egy színházlátogató 16 drb. aranyat adott át az igazgatónak azon kérelemmel, azokat jutalomjátékok alkalmával tetszése szerint a társulat 5 tagja közt fölosztani. Szerintünk tán helyesebb lett volna ez aranyakat azoknak kiadni, kiknek jutalomjátéka anyagilag legkevésbé sikerült? Per analogiam bátorodjunk azt a szerény kérdést koczkaztatni, hogy ugyan mikor lesz már a Farkas-féle végrendelet foganatosítva?

Az újvízi üdvözetek megváltatása végett, mint minden évben, úgy az idén is gyűjtőívek bocsátattak ki a szegények javára. Egy ily gyűjtő ívet szerkesztőségünk is kapott s kegyes adományokat szívesen elfogad, az összeget rendeltetési helyére küldi s nyilvánosan nyugtázza.

A Casino tagsági díja. Hosszabb levél küldetett be hozzánk, melynek tárgya az, hogy a Casino, miután az évi tagsági díjat 18 ftra emelte föl, hozna be már most e tagsági díj beszedésére vonatkozólag is némi reformot, azaz könnyítse meg a tagoknak a terhet azzal, hogy e magas díjat ne két, hanem négy részletben szedesse be, a mennyiben a Casino tagjai kézt nagyon sok olyan is van, kinek 9 frt egyszeri lefizetése nehezebb esik, a miből aztán a sok hátralék ered. Magunk is azt hisszük, hogy e kérdéssel kissé behatóbban foglalkozni érdemes lesz.

A szegénység keserű kenyér, különösen ha valaki megöregszik s a koldulás nehezebb esik. „A napokban találkoztam az utcán egy öreg — 78 éves anyóval — írja lapunk egyik barátja — ki dideregve, kapaszkodva vánszorgott hazafelé. Kérőleg tekintett rám; de nem mert kérni semmit. Kérdeztem tőle, miért jön ki ily csunya időben. Kellett uram — mondá siró hangon, mert éhes vagyok s ha nem tudok ismerőseimtől néhány hatost összekéregetni, kidobnak lakásomból, melyet harmad magammal bírok; egy forintot fizetek minden hónapban s ez sok pénz nekem öreg asszonynak, kiről e világ senki sem gondoskodik. — Miért nem megy el a nőgyiethez, hisz segít az minden szegényen pézzel, ruhával, fával, élelmiszerekkel. Voltam ott is uram, ajánlottak is, de nem vehettek föl, mert már ugy is sok a szegényök. Megígérték azonban, hogy ha egy meghal s valaki ajánlani fog — akkor felvesznek. — Szegény asszony, 78 éves, éhes, fázik, alig bírják már lábait, házbért is kell fizetnie és segítség helyett azt a biztosítást nyeri, hogy várjon, míg

egy másik hasonló nyomorult kidül — s neki helyet csinál. Házbérét a múlt hónapra kifizettem. De ki fogja neki a jelen hónapra kiizetni, ha ugyan nem könyörül rajta az embereknél — irgalmasabb halál. Ajánljuk e szegényt a nőegyletet mi is s ha csakugyan nem volna előbb fölvehető, míg egy másik kihál — akkor fölhívjuk rá a szegényeken könyörülő jószívűek szives figyelmét. (Lakása Puturla-utca 24. sz., Hajdu kalapos-féle házban. Neve Krum.)

A felv. magy. közm. egyesület nov. 20-án Magyarországon valóban szokatlan érdekelt-ség mellett megalakult. Az eddig tagokul jelentkezettek száma 2056 s ezek az ország majd mindegyik köztörvényhatósága közt megoszolnak, csak Baranyábsl egyetlen egy sincs. De hogy is lehetne ezt kívánni, a mikor e téren idehaza is oly sok volna a tennivaló úgy hogy inkább bele sem kezdünk s meggy minden mint régen volt.

„Szemle” cím alatt Zichy Imre gróf, Balázs Sándor és legifj. Teleky Sándor grf. szerkesztésében életre való hetilap indult meg szépen illusztrált gazdasági és sportrovatokkal. A lap első száma ügyes kezek összeállítására vall s minden érdekes eseményről jól értesült tudósítást hoz. Képei pompásak, egyszerűen az egész lap kedvező benyomást gyakorol. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára félévre 5 frt, előfizetheti a kiadóhivatalban, Budapesten váci körút 17. sz.

A közjegyzői törvény módosítása ellen a pécsi ügyvédi kamara által az országgyűléshez benyújtott felterjesztést mai számunkban közöljük. Felhívjuk az olvasó közönség figyelmét e tárgyra annyival inkább, mert ez a megyei és városi törvényhatóságoknál is tárgyalatni fog.

Tűz. Szt. Iván községben e hó 4. virradóra tűz volt, mely a tökéletes szélcsend és rögtöni segély következtében csak is egy szalmafedeli házat hamvasztott el. A tűz valószínűleg vigyázatlanság folytán támadt. Intő példa lesz ez eset, hogy a község végre tüzoltó fecskeket szerezzen be.

Kiállítások ezim alatt R á t h Károly szerkesztésében havonként kétszer megjelenő díszes folyóirat indult meg, melynek érdekei előmozdítani. A lapot D e u t s c h M. féle kitűnő műintézet (Budapest, Bálvány utca 12.) adja ki, hová az előfizetéseket intézendők.

Levelezés.

Tekintetes szerkesztő ur! A „Pécs” f. évi 96. számában „Siklósi gazdálkodás” czimmel a siklósi sikkasztási ügyre vonatkozólag terjedelmes közlemény jelent meg, mely az én igénytelen személyemmel is foglalkozik, elmondván rólam, bírói működésemről, jellememről és politikai szereplésemről minden rosszat, a mit csak a sikkasztási ügy árnyában egy gyanúsított emberre elmondani lehet.

Én nem akadályozhatom meg, hogy az ily nevezetes esetben személyem meg ne hurezoltassék, hiszen már régi dolog, hogy mások elnézése és mulasztásainak ilyenkor okvetlenül kell tűnének teremteni, és hogy e bűnbakra azután méltatlanul is kigyót, békát kiáltanak; de annyit megkivánhatok, miután jellememre és erkölcsiégemre engem semmi szennyfolt nem érhet, hogy a megtámadás tárgyilagosa és igaz legyen. Ezuttal épen azért, mert a vizsgálat folyamatban van, mely vizsgálat bizonyára kiderítendő bűnösségem, vagy teletlösségem mértékét, nem akarok és nem szabad részletesen felelni a megtámadásra, nehogy egyrészt eléje vágjak az ügynek, másrészt mentegetőzni látszassam. Ezuttal csak három megjegyzést óhajtok tenni a hivatkozott sensatív közleményre.

Ha Dymek ur sikkasztott s ezt hosszú

éveken át tette, akkor csak is ő tette, én biztosíthatom a czikkíró urat, de Siklóson mindenkit biztosíthatok, hogy az én kezem egészen tiszta; ha pedig az ellenőrzés hibás, akkor bizonyára reám a felelőségnek legkevesebb része esik, mert tudvalevő dolog, hogy én Dymek ur megválasztását soha sem erőltettem, a könyvek és számadások megvizsgálatast soha nem akadályoztam, egy ellenőr alkalmaztatását mindig én kértem és sürgettem.

De azt is meg kell jegyezmem, hogy az elsikkasztott összeg a kezeim közt levő adatok szerint nem is tehet ki 15000 frtot, mert a felülvizsgálatnál nyilvánvalólag azon tévedés történt, hogy a kötlevelek is készpénz gyanánt vétettek fel, ez pedig azért történt, mert az átadásról a kötvények készpénz összegének rovására vétetvén fel és így a lezárásnál a készpénz összeget összehasonlítván a talált összeggel, természetesen nagyobb deficit mutatkozik, mintha a kötvények leszámítottak volna. Ezt egyébként a vizsgálat ki is derítendő. Igaz, hogy ez a sikkasztás tényén nem sokat változtat, de sensatív voltából mégis nagyot von le.

Vége még politikai elveimre vonatkozólag megjegyzem, hogy az e felett való megjegyzések szolgálhatnak ugyan kortesfogásul, de a függetlenségi pártnak ez ügyhöz épen semmi köze. Midőn ezt megjegyeztem, csak azért tettem, mert nem átalították e nehéz napokban még politikai érzületemet is sárral dobálni.

Midőn továbbra is kötelezettnék tartom magamat arra, hogy a vizsgálat befejeztével részletesen feleljek, maradok tisztelettel

Novák Péter

Irodalom.

A „Magyar Háziasszony”. Az e czim alatt Budapesten megjelenő háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, mely a magyar gazdasszonyok orsz. egyesületének hivatalos közlönye, Csizsér-Ugróczy Ida asszony felelős szerkesztő vezetése mellett igen hasznos közlönye a gazdasszonyok. Tartalma változatos, tanulságos és érdekes. Előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egy hónapra 50 kr. Előfizetheti legcélszerűbben posta-utalvány által, czimezve a „Magyar Háziasszony” kiadóhivatalához Budapesten, Váci-körút 20. — Mutatványszámok ingyen küldetnek mindazoknak, kik a kiadó hivatalhoz ezekért — legcélszerűbben levelező lappal — fordulnak.

A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg:

A nők jóteknysége. — Egészség, — Mérgék a háztartásban. — Konyhaszat. Heti étlap. — Kertészet. — Hasznos tudnivalók. — Küzintézetek és egyletek. — Irodalom. — Zene és művészet. — Színház. — Különfélék. — Apróságok. — Eljegyzések. — Esküvők. — Kérdések. — Feleletek. — Gyászrovát. — Sakktalány. Rady Istvántól. — Heti naptár. — Hirdetések. — Tárca: Fiamnak. Költemény, Halász Dezsőtől. — Melyik boldogabb. Költemény Gelléri Miksától. — Budapesti élet, (Heti krónika) Vértess W. Józseftől. — Fővárosi utamból, Szegfűtől. — Színészeti minősítés, Csetényi Adolftól.

Előfizetési felhívás a „Magyar Nemzetgazda” hetilapra.

Azt hisszük: nem szükséges hosszasan bizonyítgatni azt a létjogot, melyet egy nemzetgazdasági hetilap a napisajtó közgeinek versenyterén magának követelhet.

A multak hibái megtanították rá, — s az okulás nem volt hiábavaló hogy abban az áramlatban, mely korunk minden tényezőjét hatalmába ejtette, hazánk gazdasági élete sem maradhat a régi; passiv; esőtől-napsugártól függő; leleményesebb népek uradalma; jogosulatlan érdekek zsákmánya.

E jobb köztudat kifolyása egy valóban magyar gazdasági politika követelése, a mi immár nem egyesek elrebből fohásza, de a közszükségérzet riadó szava.

És ennek a nemzeti aspirationnak szakközlőnye még nincs.

Ezt a hézagot akarjuk betölteni. Vállalkozásunk nagy, feladatunk terhes, de célunk tödvös és jó ügyünk iránt hitünk erős.

Tájékozást fogunk nyújtani a termelés és fogyasztás, a közvetítő kereskedelem, a pénz- és hitel, a közlekedés, a biztosítás-ügy szóval a közgazdasági élet összes szerve működéséről, melynek tehát minden mozgalma a legmélyebben kell hogy érdekeljen bennünket és egyeseket ugymint egész társadalmunkat.

És e részben minden további ígéretet kerülve, fogadjuk, hogy közléseink kiindulási pontja az átgondolt és részreghajlatlan igazság lesz, melynek szavai lehetnek és lesznek is bizonyára nem egyszer kemények és szigorúak, de — szándékunk szerint — sohasem kétértelműek és sohasem pártosak.

Törökösünkben legjobb nevű nemzetgazdasági íróink fognak támogatni mint a „Magyar Nemzetgazda”, rendes munkatársai.

Mindezeknél fogva ajánljuk lapunkat a magyar olvasó közönség szives figyelmébe.

A „Magyar Nemzetgazda” újévtől kezdve fog megjeleni minden vasárnap, egy, szükség szerint több ivnyi tartalommal.

Előfizetési árak: egy évre 10 frt, félévre 5 frt. Az előfizetés „Magyar Nemzetgazda” kiadóhivatalához (Budapest, Sugárút 86.) czimzendő. Mende Bódog, a „Magyar Nemzetgazda” tulajdonosa és szerkesztője.

A szerkesztő üzenete.

Csillagdalok Stephanus. Kísérletnek igen megjárja, de kiadásra még nem való.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-és érték-tözsdén.

Budapest, 1883. decz. 7-én.

	Ár	Beli ár
1 Magyar aranyjárdék 6%	120	35
2 Magyar aranyjárdék 4%	87	60
3 Magyar papírjárdék 5%	85	25
4 Magyar vasuti kölcsön	139	50
5 Magyar földterhentesítési kötvény	100	50
6 Temes-bánati „	99	75
7 Erdélyi „	100	—
8 Magyar szőlődezsma váltásági „	97	—
9 Magyar nyeresémi sorsjegykölcsön	114	50
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110	10
11 Osztrák jaradék papírban	79	15
12 „ „ ezüstben	79	55
13 „ „ aranyban	98	50
14 Osztrák-magyar bankrészevény	836	—
15 Magyar hitelbank részevény	280	—
16 Osztrák hitelintézet	282	10
17 Cs. és kir. arany	5	69
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9	60
19 Német birodalmi marka	59	15

Közlekedés.

Személyhajók:

A személyhajók f. évi nov. 29-től fogva a Dunán következőleg közlekednek:

Budapestről Mohácsra naponta szerda kivételével 7 órakor reggel. — Megérkezés Mohácsra d. u. 4 óra 25 perckor.

Mohácsról Budapestre naponta, szerda kivételével 3 órakor délután. Éjjeli állomás: Dombori, honnan az indulás másnap reggel 5 órakor történik. — Megérkezés Budapestre naponta, csütörtök kivételével, délután.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilt-tér.)*

TEA a legjobb chinai és orosz, kilója: 4, 6, 8 10, 12 és 16 frt, kimérve vagy diszes csomagocskákban.

RUM igen finom, egy lit. 1 frt 60, 2 frt és 2 frt 40 kr., úgy palaczkban 50, 75, 1.20 és 2.40 kr. — Legf. J a m. rum, ered. palaczkban 1 frt 80 kr. — Teasütemények angol és bécsi, ugy pozsonyi és gráci kétszer-sültet **nagy választékban ajánl:**

Nick Károly Pécssett.

*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal szerkesztőség.

Boscovitz A. Bécsből.

T. cz.

Tisztelettel van szerencsém **teljesen felszerelt látszerraktáromat** különféle színházi és katonai látásövek, szemüvegek, lorgnetek, csipetők, érez légmérők, hőmérők, nagyító üvegek, iránytűk, valódi helvétiai rajzeszközök, valamint sok egyéb e szakba vágó cikkekben ajánlani.

Ajánlatik az olvasásnál, a legjobb anyagból készült **szemüvegek, csipetők, lorg-**

nettel használása. Ezek által nemcsak megerősödik az elgyengült látás, de meg is javul. **Javitások és cserék jutányosan eszközöltetnek.**

Továbbá kaphatók raktáramban: Disz-áru-különlegességek, melyek a vidéken igen ritkán találhatók, még pddig: legfinomabb párisi bronz-czikkek, angol tollkések és ollók, különféle tekenősbéka-czikkek, legjobb fajú bécsi bőrarcucikkek, valódi angol és francia illat- és pipereszerek különféle bel-és külföldi újdonságok.

Különösen figyelmeztetem a t. cz. közönséget a czégemmel ellátott fenyő szappanra.

Valódi kínai-ezüst több évi jótállás mellett.

Mély tisztelettel

Boscovitz A.,
látyszerész Bécsből.

Eladási helyiség: Király-utca (Városház.)

E rovatban **minden szó** beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félek külön lakezímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza **szükséges** póstabélyeg bekuldetik.

Kis-tér és ferencziek utca sarkán levő sütődében több tanoncz vétetik fel. 463.

Jó szakácsné kerestetik, követeltetik hogy tiszta becsületes és értelmes legyen. Bővebbet a kiadóhivatal.

Egy **8. gymnasiumi** osztályt sikerrel végzett s a jegyzői tendőkben jártassággal bíró fiatal ember mint jegyző segéd alkalmazást keres. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Egy **jó írással** és hibátlan helyesírással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban mérsékelt díjazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városához közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron eladó, vagy **haszonbérbe** vehető. Ertesítést a kiadóhivatal ad. 161

Egy **vörös bőr** névjegy tárcza hétfőn elveszett. Átadó jutalmat kap. Bővebbet a kiadóhivatal.

557. sz.
főisp.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Baranyavármegye f. évi december hó 22-én tartandó általános tisztujító közgyűlése alkalmával, választás, vagy kinevezés által betöltendő tisztviselő, segéd és kezelő, ugy gyakornoki állásokra pályázók, f. é december hó 12-től 18-ig bezárólag nálam szóval jelentkezhetnek.

Kelt Pécssett 1883. december 6-án.

Perczel Miklós

főispán.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Alólírott ajánlja gazdag választékban felszerelt mindennemű **arany és ezüst zseb-órák, francia pléh-órák, schwarzwaldi faliorák** raktárát, úgymint mindentféle **arany pecsét-, facon- és jeggyűrűk, továbbá arany és ezüst fülbevalók, mindennemű karpereczek és tük. ing- és manchett-gombok, asztali álvány és evőeszközök.**

Használt arany és ezüst tárgyak a legmagasabb ár mellett beváltatnak.

Az általam eladott s javított órákért egy évig jótállok.

Goitein Jakab,

órás és ékszerész.

Széchenyi-tér Piacek-féle ház.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Kreiner és Krausz Pécselt, Király-utca 5.

Van szerencsénk tisztelettel jelteni, hogy **divatru üzletünket** nevezetesen megnagyobbítottuk, egyttal ajáljuk az őszi és téli saisonra gazdag választéku, újra berendezett raktárunkat, melyben a legdivatosabb és a legfinomabb izlésnek megfelelő **posztó, selyem, gyapju-szővetek, valódi francia Terno és Cahemire, legújabb szabásu női köpenyek és kabátok** a legnagyobb választékban találhatók.

Ajáljuk továbbá a gelső gyárakból beszerzett nagy **vászon és asztali ruharaktarunkat**, kitünő minőségü **szőnyegeinket és terítőinket**, valamint teljes **menyaszzsonyi kelengyéket**. — A bel- és külföldi legjobb gyárakkal fennálló igen kedvező összeköttetéseinknél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy sokkal jutányosabb árakat szabhatunk, mint bizonyos „Végkiárulások“ s felkérjük a P. t. közönséget, hogy erről próba-vásárlás utján meggyőződést szerezni sziveskedjék.

440

Tisztelettel

Kreiner és Krausz.

Minták kívánatra dinélkül küldetnek, levélbeli megrendelések azonnal és lelkiismeretesen teljesítetnek.

Hirdetmény.

A dombovári járás közlekedési utainak községenkinti kitézése és térképelésénél egy mérnök azonnal alkalmazást nyerhet. — Folyó ölenkint $\frac{1}{2}$ kr. és lakás biztosittatik.

Ajánlatok december 8-ig alólírotthoz intézendők.

Lexa Zenó
mérnök.
Tolna-Tamási.

Brogle József Budapesten

gép- és rostalemezgyára, külső vácsi-ut.

Ajánlja legjobb

szerkezetű

kettős örlőmalmaít

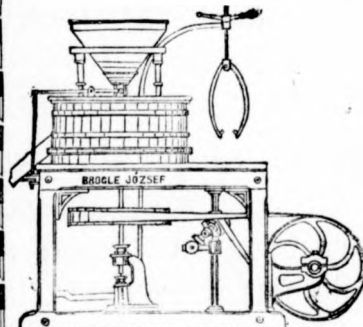
(szijhajtásra)

gabona-tisztítógepeít

(koptatóhoz)

malom-trieurjeít

stb. jutányos árak mellett.

443.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

I^a légszeszcoaks

a helybeli légszeszgyárból

2 $\frac{1}{2}$ meter mázsától

telfelé, hosarakban a házhoz szállitt

Kindl Ferencz

444 **Nepomuk utca 33.**

Alulírott tisztelettel hívja fel a t. cz. közönség figyelmét a legjelesebb és legújabb

hangszerekkel

bőven felszerelt

zongora- és harmonium-raktárára.

Alulírott raktár-tulajdonosnál a legkülönbözőbb igények kielégítést találhatnak, — akár **vétel** utján, — akár **havi bérlést** illetőleg, sőt eladási esetben — **csere** utján használt zongorákat is átvesz.

E raktárból való hangszerek jóságáért kezességet biztosít

Schaurek József

185

Pécselt, Ó-posta-utca 32. sz.

Felhívás.

A „Pécsi kölcsönös segélyző-egylet“ helybenhagyott alapszabályainak 5. és 37-ik §-ai értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitüzött szép czéljainak megfelelőleg szakadatlanul fennállhasson, minden év kezdetével új évtársulatoknak alakulása szükséges.

Minthogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláírása kívántatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve az

**aláírási-ív a társulat helyiségeiben — Pécssett Király- vagy fő-
utcza 21. sz. alatt Blauhorn-féle házban — nyitva álland.**

Mindazok tehát, kik az új társulatba belépni s az egylet közhasznú czélját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhívatnak, miszerint f. év december 28-áig a kijelelt helyen 1 részlet után 1 frt beiratási díj letétele mellett nevüknek sajátkézüleg s kötelezőleg leendő beírása végett a délelőtti hivatalos órákban megjelenni sziveskedjenek, a hol kívánatra az alapszabályok is megkaphatók.

A mint az alapszabályokban megkivánt 200 törzsbetét aláírva leendő, a t. cz. közönség a jövő évi új társulat megalakulásáról külön hirdetmény által fog értesítettetni.

Azok, kik az alapszabályszerű heti betételeket egyszerre akarják befizetni, ezt az igazgató-választmány 1872. évi december 10-én kelt határozata szerint az év elején az 1 frt beiratási-díj letétele mellett egy részlet után 130 frttal az egész társulati hat évre megtehetik, e mellett mindazon jogokban és kedvezményekben részesülnek, melyek az alapszabályok értelmében a társulati tagokat megilletik.

Ha tekintetbe vétetik, mikép az eddigi tapasztalat szerint egy részlet után a társulati évek leteltével a tagok körülbelül 200 frt osztalékot kapnak, s a mellett, hogy 156 frt helyett csak 130 frt tőkét fizetnek be, mégis 60–70 frt kamatnyereményben részesülnek; az előny, mely az illetőkre, kik kész tőkével rendelkeznek, ezen módozathból hárul, bővebb magyarázatot nem szükséges.

Egyébként a számitás részletei iránt felvilágosítással kívánatra az igazgatóság készséggel szolgál.

473

Kelt Pécssett, 1883. évi nov. 14-én tartott igazgató-tanácsi ülésből.

Sey László,
ig. elnök.